

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Волинський національний університет імені Лесі Українки  
Факультет (інститут) психології

*Кафедра загальної та клінічної психології*

Навчально-методичні матеріали  
до практичних занять  
для здобувачів освіти денної форми навчання  
за спеціальністю 013 Початкова освіта  
з нормативної навчальної дисципліни

***ПСИХОЛОГІЯ (ЗАГАЛЬНА, ПЕДАГОГІЧНА ТА ДИТЯЧА)***

Луцьк – 2022

**УДК 159.9(07)**  
**П 86**

*Рекомендовано до друку методичною радою  
Волинського національного університету імені Лесі Українки  
(протокол № 3 від 16.11.2022 р.*

**Укладач:**

Зореслава КРИЖАНОВСЬКА – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної та соціальної психології Волинського національного університету імені Лесі Українки.

**Рецензент:**

*Ірина ГРИЦЮК* – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології та психодіагностики Волинського національного університету імені Лесі Українки.

**П 86 Психологія (загальна, педагогічна та дитяча):** навч.- метод рекомендації до практ. занять / уклад. Зореслава Крижановська. – Луцьк : [б. в.], 2022. – 28 с.

Розроблені методичні рекомендації мають на меті допомогти студентам педагогічних спеціальностей у формуванні системи знань щодо загальних особливостей функціонування психіки людини, її законів та механізмів в період дитинства та навчання у школі.

Для бакалаврів освітньої програми 013 Початкова освіта.

**УДК 159.9(07)**

© Крижановська З. (укладання), 2022  
© Волинський національний  
університет імені Лесі Українки, 2022

## ЗМІСТ

1. Опис освітнього компоненту.....	4
2. Структура освітнього компоненту.....	8
3. Питання для обговорення на практичних заняттях.....	9
4. Завдання для самостійного опрацювання.....	14
5. Політика оцінювання.....	15
6. Перелік питань, що виносяться на екзамен.....	21
7. Рекомендована література та інтернет-ресурси.....	23

## I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	<b>Галузь знань</b> 01 Освіта / Педагогіка  <b>Спеціальність</b> 013 Початкова освіта  <b>Освітня програма</b> Початкова освіта  <b>Освітній рівень</b> бакалавр	<b>Нормативна</b>
Кількість годин/кредитів <u>90 / 3</u>		Рік навчання <u>2022 - 2023</u>
		Семестр <u>26</u> -ий
		Лекції <u>28</u> год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Практичні (семінарські) <u>30</u> год.
		Лабораторні <u>0</u> год.
		Індивідуальні <u>0</u> год.
Мова навчання	Самостійна робота <u>30</u> год.	
	Консультації <u>6</u> год.	
	Форма контролю: <u>екзамен</u>	
		українська

## II. Інформація про викладача.

ППП Крижановська Зореслава Юріївна

Науковий ступінь кандидат психологічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри загальної та клінічної психології

Контактна інформація [Kruzhanovska.Zoreslava@vnu.edu.ua](mailto:Kruzhanovska.Zoreslava@vnu.edu.ua)

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

## III. Опис дисципліни

### 1. Анотація курсу.

Ефективна професійна реалізація сучасного педагога різної спеціалізації неможлива без цілісної системи знань про людину, яка формується у вищій школі. Програма навчальної дисципліни «Психологія (загальна, педагогічна та дитяча)» орієнтована на оволодіння студентами педагогічних спеціальностей знаннями про особливості функціонування психіки людини, її

законів та механізмів та складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів.

**Метою** освітнього компоненту «Психологія загальна» є формування наукового розуміння природи психіки, про методи та результати дослідження психічних явищ, про індивідуально-типологічні властивості особистості; розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності.

«Психологія (загальна, педагогічна та дитяча)» є загальноосвітнім компонентом підготовки бакалаврів – майбутніх педагогів. Вона спрямована на вивчення та розуміння базових понять і категорій науки, системи психологічних знань, закономірностей, механізмів, методологічних підходів щодо вивчення психічних явищ людини, їх виникнення, функціонування та розвиток; поведінки, діяльності, вчинків; психофізіологічних процесів та механізмів, які лежать в основі різних форм психічної активності.

Вивчення загальної психології є необхідним для формування психологічної освіченості та культури майбутніх педагогів та є обов'язковим в підготовці до майбутньої професійної діяльності.

Програма навчальної дисципліни складена у відповідності до Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 013 Початкова освіта і враховує його вимоги.

Програмою передбачені лекційні і практичні заняття, на яких будуть інтенсивно застосовуватися сучасні форми роботи. Окрім аудиторних занять, програма включає значний об'єм самостійної роботи студентів, з метою опрацювання теоретичних джерел і виконання самостійних практичних завдань.

Форма організації контролю: іспит.

## **2. Пререквізити.**

Навчальна дисципліна є міждисциплінарною в системі професійної підготовки бакалаврів й може вивчатися автономно, незалежно від попередньої навчально- професійної підготовки студентів. Для кращого оволодіння матеріалами курсу бажаним є вивчення дисципліни загального та професійного циклів підготовки: “Вступ до спеціальності”, “Педагогіка” та інші.

## **3. Мета і завдання навчальної дисципліни**

**Метою** навчальної дисципліни є формування у студентів базової системи наукових знань з психології.

Основне завдання навчальної дисципліни – сприяти психологічній підготовленості майбутніх педагогів до професійної діяльності.

Після вивчення навчальної дисципліни «Психологія загальна» студенти повинні набути та отримати **знання**:

- ключових понять, теорій та закономірностей, що складають категоріальний апарат загальної психології;
- системи психічних явищ живої істоти та їх характеристики;
- психологічних механізмів та закономірностей функціонування психіки людини;
- принципів використання психологічних знань для вирішення професійних проблем, які здатні виникати в практиці шкільного життя.

**уміння:**

- аргументувати власні погляди на актуальні проблеми загальної психології;
- мати розуміння методів психологічного дослідження та можливостей їх використання в педагогічній практиці;
- використовувати психологічні знання під час реалізації професійних функцій;
- мати загальне розуміння про психологічні особливості психіки дитини;
- визначати основні властивості особистості, психологічні механізми детермінації її поведінки, використовуючи необхідні методи дослідження;
- володіти базовими методами підтримки психічного здоров'я.

#### **4. Результати навчання (компетентності)**

Основним результатом навчання є знання та розуміння предметної області загальної психології та здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

**Загальні компетентності:**

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

**Спеціальні компетентності:**

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної,

математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

Результати навчання цього освітнього компоненту деталізують такі **програмні результати:**

ПР-02 – Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-03 – Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-06 – Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07 – Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-08 – Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

## 5. Структура освітнього компоненту

Структура навчальної дисципліни представлена у вигляді таблиць 2.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
<b>Змістовий модуль 1. Основи загальної психології</b>						
<b>Тема 1. Психологія як наука про людину. Визначення її предмету та завдань.</b>	6	2	2	2	0	ДС/ ІРС/ РМГ
<b>Тема 2. Особистість та чинники її розвитку. Поняття свідомості.</b>	6	2	2	2	0	ДС/ ІРС/ РМГ
<b>Тема 3. Пізнавальні психічні процеси (відчуття, сприймання, увага).</b>	7	2	2	2	1	ДС/ ІРС/ РМГ
<b>Тема 4. Пізнавальні психічні процеси (пам'ять, мислення, увага).</b>	6	2	2	2	0	ДС/ ІРС/ РМГ
<b>Тема 5. Емоційно-вольова сфера особистості.</b>	7	2	2	2	1	ДС/ ІРС/ РМГ
<b>Тема 6. Психічні властивості людини (темперамент, характер).</b>	6	2	2	2	0	ДС/ ІРС/ РМГ
Підсумкова контрольна модульна робота						ПМК
<b>Разом за модулем 1</b>	<b>28</b>	<b>12</b>	<b>12</b>	<b>12</b>	<b>2</b>	<b>20</b>
<b>Змістовий модуль 2. Основи педагогічної психології</b>						
<b>Тема 7. Предмет та методи педагогічної психології.</b>	7	2	2	2	1	ДС/ ІРС/ РМГ
<b>Тема 8. Психологія навчання.</b>	7	2	2	2	1	ДС/ ІРС/ РМГ
<b>Тема 9. Психологія учіння.</b>	6	2	2	2	0	ДС/ ІРС/ РМГ
<b>Тема 10. Психологія педагогічної праці.</b>	6	2	2	2	0	ДС/ ІРС/ РМГ
Підсумкова контрольна модульна робота						ПМК
<b>Разом за модулем 2</b>	<b>26</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>2</b>	<b>20</b>
<b>Змістовий модуль 3. Основи дитячої психології</b>						
<b>Тема 11. Предмет та завдання дитячої психології.</b>	6	2	2	2	0	ДС/ ІРС/ РМГ
<b>Тема 12. Питання психічного розвитку особистості.</b>	6	2	2	2	0	ДС/ ІРС/ РМГ
<b>Тема 13. Психологія немовляти.</b>	7	2	2	2	1	ДС/ ІРС/ РМГ
<b>Тема 14. Психологія раннього</b>	7	-	2	4	1	ДС/ ІРС/



<b>розвитку.</b>						РМГ
<i>Підсумкова контрольна модульна робота</i>						ПМК
<b>Разом за модулем 2</b>	<b>26</b>	<b>6</b>	<b>8</b>	<b>10</b>	<b>2</b>	<b>20</b>
<b>Види підсумкових робіт (за потреби)</b>						Бал
<b>Модульні контрольні роботи</b>						60/Т
<b>МКР 1</b>						20
<b>МКР 2</b>						20
<b>МКР 3</b>						20
Модульна контрольна робота (МКР1+МКР2)						20+20+20=60
<b>ІНДЗ</b>						відсутнє
<b>Всього годин/ Балів</b>	<b>90</b>	<b>26</b>	<b>28</b>	<b>30</b>	<b>6</b>	<b>100</b>

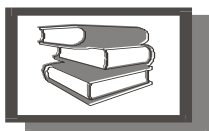
### *Примітки:*

платформа Moodle одна з форм навчання або симбіоз у формі онлайн лекцій під час карантинних обмежень. Форма контролю: ПМК – підсумковий модульний контроль, ПК – поточний контроль.

Форма контролю\*:

- ДС – дискусія, ДБ – дебати, ЛР – письмове виконання лабораторної роботи/звіт, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

## **6. ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕНЬ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ**



### **Змістовий модуль 1. ОСНОВИ ЗАГАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

**Тема 1. Психологія як наука про людину. Визначення її предмету та завдань.**

Предмет загальної психології. Принципи наукового дослідження.

Психіка її функції та механізми. Психічні явища, їх класифікація. Зародження та

розвиток психіки. Поняття чутливості, як найпростішої форми психіки. Стадії розвитку психіки та їх характеристика.

Розвиток психіки в тваринному світі. Основні види поведінки тварин: інстинкти, навички, інтелектуальні форми поведінки.

Розвиток психіки на рівні людини. Відмінність психіки людини від психіки тварин. Свідомість, її суспільно-історичний характер.

Етапи історичного поступу психології: міфологічний, філософський, науковий етапи. Методологія та методи психологічного дослідження.

Методи дослідження в загальній психології.

Місце психології в системі наук. Зв'язок з іншими науками.

Диференціація психології на окремі наукові галузі.

Основні напрями психології ХХ століття.

## **Тема 2. Особистість та чинники її розвитку. Поняття свідомості.**

Людина як індивід. Поняття про особистість та індивідуальність. Суб'єктний вимір людини.

Психологічні характеристики особистості: стійкість властивостей особистості, єдність особистості, активність особистості.

Біологічне і соціальне в структурі особистості.

Форми психічного: свідоме, несвідоме. Самосвідомість особистості. «Я-образ» та «Я-концепція» особистості.

## **Тема 3. Пізнавальні психічні процеси (відчуття, сприймання, увага).**

Поняття про відчуття та сприймання. Фізіологічна основа відчуттів та сприймання.

Класифікація і види відчуттів. Загальні властивості відчуттів: якість, інтенсивність, тривалість, просторова локалізація. Головні закономірності відчуттів: пороги чутливості, адаптація, сенсibiliзація, синестезія.

Загальні особливості сприймання: предметність, цілісність та структурність, константність, аперцепція, осмисленість та узагальненість, вибірковість.

Ілюзії сприймання. Роль минулого досвіду у сприйманні, аперцепція.

Класифікація та види сприймання.

Поняття про увагу. Фізіологічні основи уваги.

Види уваги (мимовільна, довільна, після довільна), їх характеристика.

Основні властивості уваги: концентрація (зосередженість), стійкість, переключення, розподіл, обсяг.

## **Тема 4. Пізнавальні психічні процеси (пам'ять, мислення, уява).**

Поняття про пам'ять. Значення пам'яті в життєдіяльності людини.

Процеси пам'яті: запам'ятовування, збереження, відтворення, забування. Явище ремінісценції.

Основні критерії класифікації пам'яті. Види пам'яті.

Поняття про мислення. Зв'язок мислення і мовлення.

Операції мислення: аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, конкретизація, абстрагування.

Види мислення та їх характеристика. Інтелект.

Поняття про мову та мовну діяльність. Види і форми мови. Функції мови. Основні елементи мови: фонація, голос, дикція.

Поняття про мовлення.

Поняття про уяву. Значення уяви в житті та діяльності. Фізіологічні основи уяви.

Види уяви: мимовільна і довільна, репродуктивна і творча, активна і пасивна. Мрія як особливий вид уяви.

Процеси уяви: аглютинація, гіперболізація, підкреслення, схематизація, типізація.

### Тема 5. Емоційно-вольова сфера особистості.

Поняття про емоції та почуття. Фізіологічні основи почуттів і емоцій. Зовнішнє вираження емоцій.

Види емоцій: позитивні, негативні, стеничні і астенічні; власне емоції, афекти, пристрасті, настрої, стрес, фрустрації.

Вищі почуття: моральні, інтелектуальні, естетичні.



Рис. 2. Класифікація емоцій людини

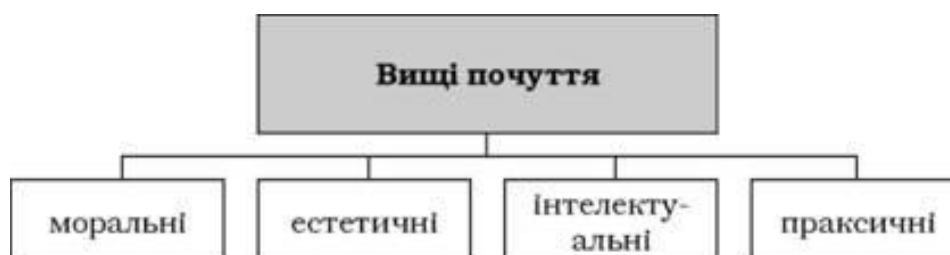


Рис. 3. Класифікація почуттів людини

## Тема 6. Психічні властивості людини (темперамент, характер).

Поняття про здібності. Природні передумови розвитку здібностей.

Ранній прояв здібностей у дітей.

Здібності і діяльність. Здібності і особистість.

Різновиди здібностей. Структура здібностей. Рівні розвитку здібностей: обдарованість, талант, геніальність.

Поняття про темперамент. Типи вищої нервової діяльності та темперамент.

Проблема класифікації типів темпераменту. Психологічна характеристика типів темпераменту.

Поняття про характер. Типове та індивідуальне в характері.

Риси характеру, які виражають відношення до суспільства, колективу, інших людей, відношення до праці, до самого себе. Вольові риси характеру.

Формування характеру.

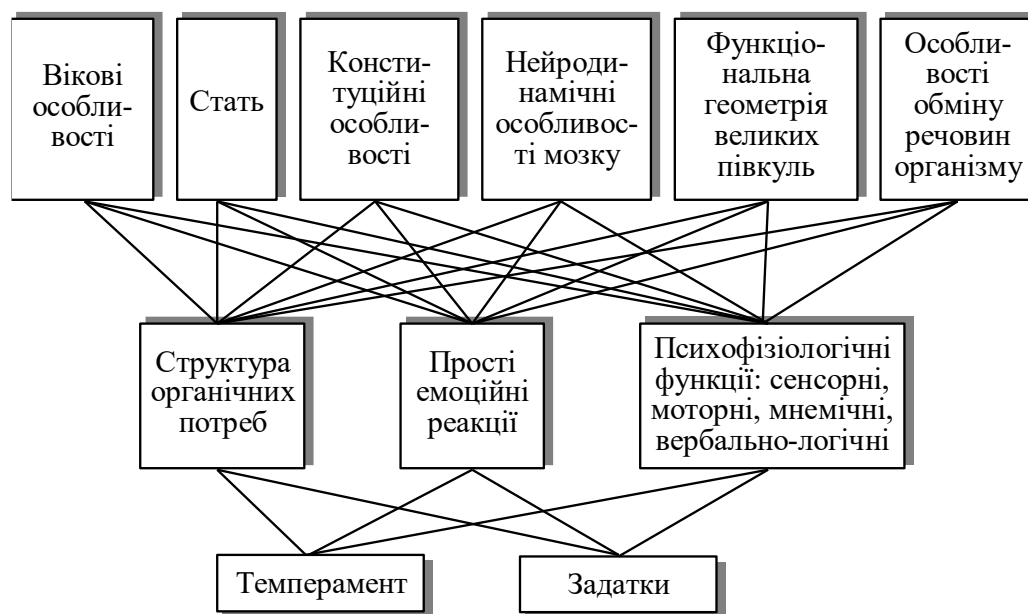


Рис. 4. Схема індивідних особливостей людини

**Підсумкова контрольна модульна робота.**

## Змістовий модуль 2.

## ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

### Тема 7. Предмет та методи педагогічної психології.

Предмет та задачі педагогічної психології. Виникнення та розвиток педагогічної психології. Методологічні основи педагогічної психології. Сучасний стан розвитку педагогічної психології.

Методи педагогічної психології та їх використання в управлінні навчально-виховного процесом. Лонгитюдний метод та його застосування у педагогічній

психології. Зв'язок педагогічної психології з іншими науками.

### **Тема 8. Психологія навчання.**

Поняття про навчання та його психологічні механізми. Теорії навчання. Класифікація навчання. Моделі навчання. Основні характеристики навчальної діяльності. Чинники, що впливають на навчальну діяльність.

Управління процесом навчання.

Психологічні основи розвиваючого навчання. Психологічні основи диференціації та індивідуалізації навчання. Типи мислення та умови їх формування в процесі навчання. Рівні проблемно-евристичного навчання та можливості його здійснення в сучасній школі. Психологічний аналіз уроку.

### **Тема 9. Психологія учіння.**

Засвоєння навчального процесу – центральна ланка учбової діяльності учнів. Особливості оволодіння учнями учбовою діяльністю. Вміння самостійно вчитися. Типи учіння та орієнтувальна основа діяльності. Основні характеристики процесу засвоєння знань. Уявлення про мотивацію учіння. Специфіка навчальної мотивації та особливості її формування. Неуспішність, її причини та запобігання.

### **Тема 10. Психологія педагогічної праці.**

Загальна характеристика педагогічної діяльності. Структурно-ієрархічна модель особистості вчителя. Здібності в структурі суб'єкта педагогічної діяльності. Характеристика основних функцій та педагогічних умінь. Психологічні вимоги до особистості педагога.

Стилі педагогічного спілкування та педагогічної діяльності. Поняття про педагогічну майстерність та педагогічну культуру. Психологічні аспекти виявлення, вивчення, узагальнення передового педагогічного досвіду. Психологічні проблеми педагогічного оцінювання.

**Підсумкова контрольна модульна робота.**

## **Змістовий модуль 3. ОСНОВИ ДИТЯЧОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

### **Тема 11. Предмет та завдання дитячої психології.**

Дитяча психологія як галузь психології. Предмет дитячої психології. Мета та завдання дитячої психології.

Методи дитячої психології.

### **Тема 12. Питання психічного розвитку особистості.**

Поняття про психічний розвиток. Співвідношення понять «розвиток», «дозрівання», «формування», «становлення».

Основні закономірності розвитку. Аналіз основних концепцій психічного розвитку. Основні чинники психічного розвитку.

Біологічні передумови психічного розвитку.

Діяльність і спілкування як умови і засоби психічного розвитку. Проблема співвідношення навчання і розвитку. Поняття про рівень актуального та зону найближчого розвитку дитини. Сенситивні періоди в розвитку дитини.

### **Тема 13. Психологія немовляти.**

Фаза новонародженості як особливий період немовлячого дитинства. Причини кризи новонародженості. Вроджені безумовні рефлексиви та їх роль у розвитку новонародженого.

Первинний сенсорний розвиток новонародженого. Розвиток емоційної сфери. Комплекс пожвавлення як перша соціальна реакція немовляти. Безпосередньо-емоційне спілкування немовляти з дорослими як провідний вид діяльності. Оволодіння мовленням у немовлячий період. Сенсомоторний розвиток та виникнення наочно-дійового мислення в немовлячий період.

### **Тема 14. Психологія раннього розвитку.**

Особливості соціальної ситуації розвитку дитини в ранньому віці. Предметно-маніпулятивна діяльність як провідний вид діяльності в ранньому віці. Поняття про предметні та знаряддєві дії. Перші ігри дітей. Розумовий розвиток у ранньому віці. Розвиток самосвідомості, моральних почуттів.

Криза третього року життя: причини, основні поведінкові прояви.

Соціальна ситуація розвитку дитини дошкільного віку. Потреби дошкільнят та формування мотивів поведінки. Ієрархія мотивів. Формування перших етичних норм поведінки. Розвиток самосвідомості в дошкільному віці та формування Я-концепції. Формування статевої ідентичності в дошкільнят. Сюжетно-рольова гра як провідний вид діяльності дошкільнят. Основні тенденції розвитку мислення в дошкільному віці. Розвиток наочно-образного мислення. Формування основ словесно-логічного мислення. Розвиток уваги дитини дошкільного віку. Особливості пам'яті дошкільнят. Пізнавальна та емоційна уява дітей дошкільного віку. Розвиток продуктивних видів діяльності в дошкільному віці: зображувальна та конструктивна діяльність.

### **Підсумкова контрольна модульна робота.**

## **7. Завдання для самостійного опрацювання**

1. Основні етапи еволюції психіки людини.
2. Види та форми поведінки живих організмів.
3. Стадії психічного розвитку тварини.
4. Передумови розвитку свідомості людини.
5. Відмінність психіки людини від психіки тварин.
6. Ключові питання онтогенезу психіки людини.
7. Значення діяльності для розвитку здібностей людини.

8. Макроструктура діяльності.
9. Ведучі форми діяльності людини (ігрова, навчальна, трудова). Здібності і діяльність.
10. Значення соціального середовища для розвитку здібностей людини.
11. Різновиди прояву здібностей в молодшого школяра.
12. Розвиток здібностей дитини в освітньому процесі.
13. Критерії психологічної готовності дитини до шкільного навчання.
14. Значення уваги для початку навчання у школі.
15. Значення темпераменту для побудови індивідуального підходу у навчанні дітей.
16. Основні напрямки розвитку особистості в період молодшої школи.
17. Види уваги та їх характеристика.
18. Психологічна характеристика причин шкільної неуспішності.
19. Розвиток особистості в дошкільний період.
20. Основні властивості індивідуальної уваги: концентрація, стійкість, переключення, розподіл, обсяг.
21. Врахування темпераменту дитини в навчально-виховній роботі педагога.
22. Особливості пізнавальної сфери дитини молодшої школи.
23. Умов формування характеру в період молодшої школи.
24. Фізіологічні основи характеру.
25. Значення сенсорної сфери для розвитку дитини в період дошкілля.
26. Значення уяви для розвитку дитини.
27. Типове та індивідуальне в характері.
28. Розвиток уяви дитини та його значення.
29. Властивості психічного відображення.
30. Причини навчальної неуспішності дитини.

#### **IV. Політика оцінювання**

##### **Політика викладача щодо студента**

###### **Вимоги викладача:**

- обов'язкове відвідування навчальних занять; активність студента під час практичних занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- виконання модульних контрольних завдань;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях;

###### **Не допустимо:**

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при необхідності виконання певних завдань, передбачених навчальною дисципліною);

- порушення дисципліни;
- списування та плагіат.

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані інтегральну, загальні та фахові компетентності, вчасно і якісно виконати завдання.

Для усвідомленого й системного засвоєння курсу необхідною є систематична навчально-пізнавальна робота студентів в усіх видах і формах її організації: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота.

Контроль успішності студентів здійснюється з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання.

Аудиторні заняття будуть проводитися у формі лекцій.

Здобувачам освіти може бути зараховано результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні (фахові) курси/тренінги, громадянська освіта, он-лайн-освіта, стажування). Процес зарахування регулюється [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.](#) і рішенням науково-методичної комісії факультету від 03.02.2022 року, протокол № 7.

Студенти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю курсу. У цьому випадку студент інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених студентом отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт;
- 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт;
- 10 балів – за публікацію статті (статей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт;
- 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт.

За умови представлення здобувачами освіти документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), що засвідчують отримані результати та відповідають тематиці, обсягу та результатам навчання, які

Підтвердження подається здобувачем освіти викладачеві курсу не пізніше ніж за 10 днів до дати останнього заняття з дисципліни. При цьому студент у встановлені терміни подає заяву на ім'я проректора та долучає усі необхідні документи до розгляду. Матеріали розглядаються на засіданні Предметної комісії, створеної



розпорядженням декана факультету відповідно до схвальної резолюції проректора з навчальної роботи та рекрутації з урахуванням. [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.](#) і рішенням науково-методичної комісії факультету від 03.02.2022 року, протокол № 7.

### ***Несвоєчасне виконання завдання.***

Студент, що з певних причин не відвідує лекції, зобов'язаний аргументувати свою відсутність і представити конспект пропущеного заняття. Якщо студент відсутній на практичному занятті, то, залежно від виду діяльності, передбаченого навчальною програмою, студент проходить усне опитування на пропущену тематику або демонструє навички роботи, що їх передбачено відповідним видом діяльності. Відсутність студента на ПМК оцінюється в «0» балів. Повторне написання ПМК можливе лише за наявності офіційного документу, який підтверджує вагому причину відсутності студента.

- За умови участі студентів у навчанні з елементами **дуальної освіти** передбачено можливість самостійного опрацювання студентами матеріалів навчальних занять протягом одного дня на тиждень та зарахування їхніх результатів до загальної кількості балів поточного контролю.

- *Процедура оскарження результатів контрольних заходів.*

- Студенти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що його буде розглянуто згідно із заздалегідь визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

### ***Оцінювання роботи здобувача вищої освіти.***

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом на практичних заняттях під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності.

Обов'язковими є:

поточний контроль – (40 балів).

ПМК проводиться у вигляді відкритих питань та становить **60** балів. **Модульна контрольна робота** є складовою підсумкового контролю і здійснюється через проведення аудиторних письмових робіт під час проведення останнього практичного заняття в межах окремого залікового модуля.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні трьох контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 20 балів одна).

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за

погодженням із керівником курсу.

Відвідування практичних занять є обов'язковим. У форс-мажорних ситуаціях навчання може проходити також в он-лайн формі (за погодженням з кафедрою).

**Академічна доброчесність:** виконані завдання бакалаврами мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями з опорою на представлені зразки оформлення необхідних для психологічних досліджень документів. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів.

Студенти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що його буде розглянуто згідно із заздалегідь визначеними процедурами у ЗВО (див. Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки, пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

-

***Дотримання правил навчальної етики та академічної доброчесності:***

- Дотримання академічної доброчесності, згідно Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки, здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

- Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності (ч. 6 статті 42 Закону України «Про освіту») :

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- відрахування з університету (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту);

- позбавлення академічної стипендії;

- позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

- Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, можна ознайомитися у [Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

-  
**Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 5 балів). Перескладання відбувається із дозволу кафедри за наявності поважних причин.**

## **V. Підсумковий контроль**

На іспит виносяться основні питання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних ситуацій, які можуть виникати в освітньому просторі.

Форма проведення іспиту – усний екзамен.

Докладніше про поточне та підсумкове оцінювання - за покликанням.  
[https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia\\_potochne\\_pidsumkove\\_otsiniuvannia\\_znan.pdf](https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_potochne_pidsumkove_otsiniuvannia_znan.pdf)

## ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ЕКЗАМЕН

1. Предмет загальної психології.
2. Предмет та завдання педагогічної психології.
3. Предмет та основні завдання дитячої психології.
4. Психіка та її властивості.
5. Сучасний стан розвитку педагогічної психології.
6. Структурні компоненти психології.
7. Психічні пізнавальні процеси людини та їх значення.
8. Методи педагогічної психології та їх використання в управлінні навчально-виховного процесом.
9. Зв'язок педагогічної психології з іншими науками.
10. Поняття про навчання та його психологічні механізми. Значення сенсорної сфери для розвитку дитини.
11. Значення розвитку уяви для особистості дитини.
12. Місце психології в системі наук.
13. Класифікація навчання.
14. Поняття про емоції в психології.
15. Диференціація психології на окремі наукові галузі.
16. Неуспішність, її причини та запобігання.
17. Роль уваги для розвитку дитини.
18. Наукові та практичні зв'язки психології та педагогіки.
19. Роль психологічних знань для педагогічної діяльності.
20. Поняття про почуття в психології.
21. Поняття про характер людини.
22. Процеси пам'яті та їх психологічний аналіз.
23. Вплив емоційних станів дитини на її розвиток.
24. Значення ведучої діяльності для розвитку здібностей дитини.
25. Способи розвитку довготривалої пам'яті дитини.
26. Значення емоцій та почуттів у житті людини.
27. Розвиток пізнавальних процесів дитини в період дошкілля.
28. Психологічні основи розвиваючого навчання.
29. Структурно-ієрархічна модель особистості вчителя.
30. Характеристика основних методів дослідження педагогічної психології.
31. Види пам'яті за змістом та тривалістю збереження інформації.
32. Психологічні вимоги до особистості педагога.
33. Типи мислення та умови їх формування в процесі навчання.
34. Значення психічного здоров'я педагога в процесі професійної діяльності.
35. Особливості оволодіння учнями учбовою діяльністю.
36. Типи учіння та орієнтувальна основа діяльності.
37. Характеристика мислення в психології.

38. Специфіка навчальної мотивації та особливості її формування
39. Психологічні проблеми педагогічного оцінювання.
40. Основні тенденції розвитку мислення в дошкільному віці.
41. Значення сімейного оточення для розвитку дитини.
42. Характеристика основних функцій та педагогічних умінь.
43. Види мислення людини.
44. Значення дошкільного колективу для соціалізації дитини.
45. Методи дитячої психології.
46. Підходи до періодизації вікового розвитку.
47. Поняття про педагогічну майстерність та педагогічну культуру.
48. Розвиток гуманних цінностей дитини в процесі виховання.
49. Поняття про психічний розвиток.
50. Дитяча психологія як галузь психології.
51. Стили педагогічного спілкування та педагогічної діяльності.
52. Криза третього року життя: причини, основні поведінкові прояви.
53. Особливості соціальної ситуації розвитку дитини в ранньому віці.
54. Діяльність і спілкування як умови і засоби психічного розвитку.
55. Розвиток емоційної сфери. Комплекс поживлення як перша соціальна реакція немовляти.
56. Співвідношення понять «розвиток», «дозрівання», «формування», «становлення».
57. Сенситивні періоди в розвитку дитини.
58. Фаза новонародженості як особливий період немовлячого дитинства.
59. Первинний сенсорний розвиток новонародженого.
60. Спілкування з однолітками та його значення для розвитку психіки дитини.

## VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

## VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

### Обов'язкова література:

1. Варій М. Й. Загальна психологія : підручник / М. Й. Варій. – Київ : Центр учб. літ., 2009. – 1008 с.
2. Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко ін.] ; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - Київ : Каравела , 2011. - 464 с.
3. Максименко С. Д. Загальна психологія: навч. посіб. / С. Д. Максименко. – 3-тє вид., переробл. та допов. – Київ : ЦУЛ, 2018. – 272 с.
4. Партико Т. Б. Загальна психологія : підручник / Т. Б. Партико. – Київ : Ін Юре, 2008. – 414 с.
5. Савчин М.В. Загальна психологія : навч. посіб. / М. В. Савчин. – Дрогобич, 2009.- 372 с.

### Додаткова література:

Девисюк А. С. Психологія : навч.-метод. посіб. / А. С. Девисюк. – Луцьк : РВВВ ВНУ ім. Лесі Українки, 2010. – 180 с.

Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. – Київ : ЦУЛ, 2018. – 388 с.

Загальна психологія : навч. посіб. / [О. П. Сергеєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка]. – Київ : Центр учб. літ., 2012. – 296 с.

Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості : навч. посіб. / Т. С. Кириленко. – Київ: Лебідь, 2007. – 256 с.

Копець Л. В. Психологія особистості: [навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл.] / Л. В. Копець. – Київ : Видавн. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 460 с.

М'ясоїд, П. А. Курс загальної психології: підручник. У 2-х т. Т. 1 / П. А. М'ясоїд. – Київ : Алерта, 2011. – 496 с.

Психологія: підручник // за заг. ред. Т. Б. Партико Львів. нац. ун -т ім. І. Франка. - Київ: Ін Юре, 2014. - 665 с. 18.

Психофізіологія : навч. посіб. / М. Ю. Макаруч, Т. В. Куценко, В. І. Кравченко, С. А. Данилов. – Київ : ООО «Інтерсервіс», 2011. – 329 с.

Психологія: схеми, таблиці, коментарії: навчально-наочний посібник / [друге перероблене видання.] / О.М Пасько., О.М. Цільмак. [за загал. ред. Цільмак О.М.] – Одеса: ОДУВС, 2015. – 271 с. – з іл. – Електрон. дан. ( 1файл ). – Режим доступу: [http://www.oduvs.edu.ua/navch\\_pidruch\\_psixolog.html](http://www.oduvs.edu.ua/navch_pidruch_psixolog.html)

Русинка І. І. Психологія : навч. посіб. / І. І. Русинка. – Київ : Знання, 2007. – 367 с.

Столяренко О. Б. Психологія особистості : навч. посіб. / О. Б. Столяренко. – Київ : Центр учб. літ., 2012. – 280 с.

Титаренко Т.М. Сучасна психологія особистості : навч. посібник. 2-е вид. / Т.М. Титаренко - К. : Каравела, 2013. - 372 с.

Цимбалюк І. М. Загальна психологія / І. М. Цимбалюк, О. Ю. Яницька. – Київ : ВД «Професіонал», 2004. – 304 с.

### ***Інтернет-ресурси***

Бруннер Є. Ю. Увага, пов'язана з уявою та пам'яттю [Електронний ресурс] / Є. Ю. Бруннер // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки. – Херсон, 2016. - Вип. 6(1). - С. 18-23. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvkhp\\_2016\\_6\(1\)\\_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvkhp_2016_6(1)_5) (дата звернення: 28.09.2020). – Назва з екрана.

Дубовий К. В. Дослідження феномена здібностей у вітчизняній науці [Електронний ресурс] / К. В. Дубовий // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України : електрон. наук. фах. вид. / Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Богдана Хмельницького. – Хмельницький, 2011. - Вип. 3. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps\\_2011\\_3\\_15](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2011_3_15) (дата звернення: 28.09.2020). – Назва з екрана.

Дудар О. В. Методичне забезпечення вивчення міжособистісної перцепції особистості [Електронний ресурс] / О. В. Дудар // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна. – Львів, 2012. - Вип. 2(2). - С. 304-313. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvldu\\_2012\\_2\(2\)\\_36](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvldu_2012_2(2)_36) (дата звернення: 28.09.2020). – Назва з екрана.

Карпенко Н. А. Механізми міжособистісного сприймання [Електронний ресурс] / Н. А. Карпенко // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна. – Львів, 2011. - Вип. 2. - С. 15-28. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvldu\\_2011\\_2\\_4](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvldu_2011_2_4) (дата звернення: 28.09.2020). – Назва з екрана.

Кузнецов М. А. Аналіз основних видів пам'яті та їх ролі у регуляції діяльності людини [Електронний ресурс] / М. А. Кузнецов, О. І. Кузнецов, Я. В. Козуб // Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Психологія. – Харків, 2012. - Вип. 44(2). - С. 104-127. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnpu\\_psychol\\_2012\\_44\(2\)\\_14](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnpu_psychol_2012_44(2)_14) (дата звернення: 28.09.2020). – Назва з екрана.

Крижановська З. Психологічні відмінності в самореалізації підлітків міста та села. *Психологія: реальність і перспективи*. Рівне. Вип. 10, 2018. С. 90 – 94. (у співавторстві). <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/14905>

Крижановська З. Мотиваційний компонент самореалізації в спортивній діяльності. *Психологія: реальність і перспективи*. Вип. 12. Рівне, 2019. С. 135 – 139. – (у співавторстві). [https://prap.rv.ua/index.php/prap\\_rv/article/view/61](https://prap.rv.ua/index.php/prap_rv/article/view/61)

Крижановська З. Психологічні аспекти командної комунікації спортсменів-баскетболістів. *Наукові записки Національного університету “Острозька академія”*.

Серія "Психологія". Вип. 12. Острог, 2021. С. 96 – 102 – (у співавторстві).

<https://journals.oa.edu.ua/Psychology/article/view/3074>

Крижановська З. Ю. Мотиваційні профілі вихователів з різними рівнями професійної зрілості / З.Ю.Крижановська // "Володимир-Волинський педагогічний коледж ім. А.Ю. Кримського: минувшина, сучасність, майбуття": матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (28 листопада 2019 року) - В.-Волинський, 2019 - С. 76 - 79.

Крижановська З. Ю., Росинюк А.Р Психологічні аспекти агресивної поведінки підлітка / Крижановська З.Ю, Росинюк А.Р // Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень: Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції аспірантів і студентів (12 - 13 травня, 2020 р) - Луцьк, 2020. - С.66 - 69

Крижановська З. Ю., Хвесик Ю.Ю. Особливості самоактуалізації жінок в професійній діяльності педагога / Крижановська З.Ю, Хвесик Ю.Ю. // Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень: Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції аспірантів і студентів (12 - 13 травня, 20120 р) - Луцьк, 2020. - С.338 - 340.

Омельченко І. І., Крижановська З. Ю. Гендерні особливості прояву лідерства в підлітковому віці / І. І. Омельченко, З. Ю. Крижановська // Матеріали науково-теоретичної конференції присвяченої 150-тій річниці від дня народження Агатангела Кримського (03 грудня 2020 року) - В.-Волинський, 2020 - С. 78 - 80 .

[https://drive.google.com/file/d/1\\_f9bZKbqeHwqpDXvdKgmjw0MDMg\\_RMnR/view?fbclid=IwAR2k8KiNT2m7cNU2gkEwSxyt7g3eGZ81nU0gZ8Csuj1NDIGnvijm7nUg3sk](https://drive.google.com/file/d/1_f9bZKbqeHwqpDXvdKgmjw0MDMg_RMnR/view?fbclid=IwAR2k8KiNT2m7cNU2gkEwSxyt7g3eGZ81nU0gZ8Csuj1NDIGnvijm7nUg3sk)

Кожевнікова Д. Г., Крижановська З. Ю. Психологічні особливості селфі-адикції в дітей підліткового віку / Д. Г. Кожевнікова, З. Ю. Крижановська // Матеріали науково-теоретичної конференції присвяченої 150-тій річниці від дня народження Агатангела Кримського (03 грудня 2020 року) - В.-Волинський, 2020 - С. 80 - 82.

[https://drive.google.com/file/d/1\\_f9bZKbqeHwqpDXvdKgmjw0MDMg\\_RMnR/view?fbclid=IwAR2k8KiNT2m7cNU2gkEwSxyt7g3eGZ81nU0gZ8Csuj1NDIGnvijm7nUg3sk](https://drive.google.com/file/d/1_f9bZKbqeHwqpDXvdKgmjw0MDMg_RMnR/view?fbclid=IwAR2k8KiNT2m7cNU2gkEwSxyt7g3eGZ81nU0gZ8Csuj1NDIGnvijm7nUg3sk)

Крижановська З. Ю. Комунікативні вміння спортсменів-баскетболістів як необхідна умова ефективної командної взаємодії / З. Ю. Крижановська // Матеріали науково-теоретичної конференції присвяченої 150-тій річниці від дня народження Агатангела Кримського (03 грудня 2020 року) - В.-Волинський, 2020 - С. 50 - 52 .

[https://drive.google.com/file/d/1\\_f9bZKbqeHwqpDXvdKgmjw0MDMg\\_RMnR/view?fbclid=IwAR2k8KiNT2m7cNU2gkEwSxyt7g3eGZ81nU0gZ8Csuj1NDIGnvijm7nUg3sk](https://drive.google.com/file/d/1_f9bZKbqeHwqpDXvdKgmjw0MDMg_RMnR/view?fbclid=IwAR2k8KiNT2m7cNU2gkEwSxyt7g3eGZ81nU0gZ8Csuj1NDIGnvijm7nUg3sk)

Крижановська З. Самореалізація особистості в шлюбно-сімейних відносинах. *Наукові записки* [Національного університету" Острозька академія"]. Серія: Психологія і педагогіка. Вип. 18, 2011. С. 138 – 146.

[https://scholar.google.com/citations?view\\_op=view\\_citation&hl=ru&user=i2YYhjg](https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=i2YYhjg)



[AAAAJ&citation\\_for\\_view=i2YYhjgAAAAJ:UeHWp8X0CEIC](#)

Крижановська З., Мірченко С. Мотиваційний компонент самореалізації в спортивній діяльності. *Психологія: реальність і перспективи*. Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Рівне. Вип. 12, 2019. С. 127 – 131.

[https://www.prap.rv.ua/index.php/prap\\_rv/article/view/61](https://www.prap.rv.ua/index.php/prap_rv/article/view/61)

Крижановська З. Емоційні особливості жінки в процесі реалізації материнської ролі. *Психологічні перспективи*. Луцьк. Вип. 23, 2014. С. 148 – 159.

[https://scholar.google.com/citations?view\\_op=view\\_citation&hl=ru&user=i2YYhjgAAAAJ&citation\\_for\\_view=i2YYhjgAAAAJ:zYLM7Y9cAGgC](https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=i2YYhjgAAAAJ&citation_for_view=i2YYhjgAAAAJ:zYLM7Y9cAGgC)

Крижановська З., Сичак О. Самореалізація особистості після виходу на пенсію, як спосіб її само виповнення. *Психологія: реальність і перспективи*. Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. 7. Рівне, 2016. С. 106 – 109.

[https://scholar.google.com/citations?view\\_op=view\\_citation&hl=ru&user=i2YYhjgAAAAJ&citation\\_for\\_view=i2YYhjgAAAAJ:2osOgNQ5qMEC](https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=i2YYhjgAAAAJ&citation_for_view=i2YYhjgAAAAJ:2osOgNQ5qMEC)

Крижановська З., Мітлош А. Психологічні особливості сприймання професійного персонального іміджу жінки-викладача студентами вищого навчального закладу. *Актуальні проблеми психології*. Збірник наукових праць «Національна академія педагогічних наук України, Інститут психології імені ГС Костюка». Київ. №12. Вип. 21, 2015. С.238 – 246.

[https://scholar.google.com/citations?view\\_op=view\\_citation&hl=ru&user=i2YYhjgAAAAJ&citation\\_for\\_view=i2YYhjgAAAAJ:u-x6o8ySG0sC](https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=i2YYhjgAAAAJ&citation_for_view=i2YYhjgAAAAJ:u-x6o8ySG0sC)

Крижановська З., Мітлош А. Психологічні аспекти командної комунікації спортсменів-баскетболістів. *Наукові записки [Національного університету" Острозька академія"]*. Серія: Психологія і педагогіка. Острог. Вип. 12, 2011. С. 96 – 100.

[https://scholar.google.com/citations?view\\_op=view\\_citation&hl=ru&user=i2YYhjgAAAAJ&citation\\_for\\_view=i2YYhjgAAAAJ:bEWYMUwI8FkC](https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=i2YYhjgAAAAJ&citation_for_view=i2YYhjgAAAAJ:bEWYMUwI8FkC)

Крижановська З. Ю. Психологія загальна: силабус (нормативної / вибіркової) навчальної дисципліни підготовки бакалаврів спеціальності 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта освітньо-професійної програми Дошкільна освіта, Початкова освіта / Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, факультет психології та соціології, кафедра загальної і соціальної психології та соціології. Луцьк, 2020. 14 с.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/18588>

Психологія загальна [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ф-т психології та соціології, Каф. заг. та соц. психології ; уклад. Л. П. Дейнека ; упоряд. З. Ю. Крижановська. - Луцьк, 2018. - 531 назва.

[https://scholar.google.com/citations?view\\_op=view\\_citation&hl=ru&user=i2YYhjgAAAAJ&cstart=20&pagesize=80&citation\\_for\\_view=i2YYhjgAAAAJ:L8Ckcad2t8MC](https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=i2YYhjgAAAAJ&cstart=20&pagesize=80&citation_for_view=i2YYhjgAAAAJ:L8Ckcad2t8MC)

Крижановська З. Ю. Психологія загальна : силабус навчальної дисципліни

підготовки бакалавра спеціальності 012 Дошкільна освіта освітньо-професійної програми Дошкільна освіта / Волинський національний університет імені Лесі Українки, факультет психології, кафедра загальної та клінічної психології. Луцьк, 2021. 14 с.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19723>

Крижановська З., Бабак К. Емоційна прив'язаність дитини до матері як предиктор її соціальної адаптації до шкільного життя. *Психологічні перспективи*. Луцьк, 2021. Вип. 38. С.138 – 150. <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20191>

Крижановська З., Бабак К. Роль типу прив'язаності в сприйманні романтичних взаємин чоловіків та жінок. *Психологічні перспективи*. Луцьк, 2022. Вип. 39. С. 230 – 240.

<https://psychoprospects.vnu.edu.ua/index.php/psychoprospects/article/view/806>

Крижановська З. Надійний тип прив'язаності як основа розвитку психічного здоров'я дитини. *Сучасні психологічні тенденції підтримки та відновлення психічного здоров'я особистості: теорія та практика*, тези доповідей II міжнарод. міждисциплінар. Конференції. Харків, 2021. С. 52 – 54.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19692>

Крижановська З. Психічне здоров'я людини як життєвонеобхідний ресурс: в науковому психологічному вимірі. *Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук: збірник матеріалів IV Міжнарод. наук.-практ. конф.* Луцьк, 2020. С. 553 – 555.

[https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/18473/1/18\\_Kryzhanovska%20Z.pdf](https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/18473/1/18_Kryzhanovska%20Z.pdf)

Кожевнікова Д., Крижановська З. Вплив типу прив'язаності на довіру до інших та самооцінку підлітка. *Сучасні психологічні тенденції підтримки та відновлення психічного здоров'я особистості: теорія та практика*, тези доповідей II міжнарод. міждисциплінар. Конференції. Харків, 2021. С. 42 – 44.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/19693/1/%D0%94.%20%D0%9A%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%B2%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf>

Кожевнікова Д., Крижановська З. Вивчення впливу травми прив'язаності на романтичні стосунки в психоаналітичному підході. *Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень*, матеріали XVII міжнародної науково-практичної конференції аспірантів і студентів. Луцьк, 2022. С. 885 – 888.

Кожевнікова Д., Крижановська З. Емоційна прив'язаність підлітків як чинник їх самоставлення. *Актуальні проблеми клінічної психології та нейропсихології*, тези доповідей I міжнарод. наук.-практ. конференції. Луцьк, 2022. С. 21 – 25.

[https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20539/3/Conf\\_2022\\_1-21-25.pdf](https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20539/3/Conf_2022_1-21-25.pdf)

Кожевнікова Д., Крижановська З. Вплив емоційної прив'язаності з матір'ю на соціалізацію дитини. *Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук*, збірник матеріалів V міжнарод. наук.-практ. конференції. Луцьк, 2021. С. 594 – 596.

Пилипчук О., Крижановська З. (2021). Вплив типу прив'язаності між матір'ю та дитиною на психічний розвиток останньої. *Сучасні психологічні тенденції*

підтримки та відновлення психічного здоров'я особистості: теорія та практика, тези доповідей II міжнарод. міждисциплінар. Харків. С. 81 – 83.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/19694/1/%D0%9F%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D0%BF%D1%87%D1%83%D0%BA%20%D0%9E%D0%BB%D1%8C%D0%B3%D0%B0%2C%20%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8.pdf>

Пилипчук О., Крижановська З. Психологічні характеристики психічного здоров'я студентів як ознаки їх ресурсності. Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук: збірник матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. конф. (15 грудня 2020 р.) / відп. ред. Зінченко М.О., Голуб Г.С. – Луцьк, 2020. – С. 559 – 561.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20383>

Філюк Б., Крижановська З. Умови якісної романтичної прив'язаності: психоаналітичний огляд. *Актуальні проблеми клінічної психології та нейрпсихології*, тези доповідей I міжнарод. наук.-практ. конференції. Луцьк, 2022. С. 76 – 78.

[https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20540/3/Conf\\_2022\\_1-76-78.pdf](https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20540/3/Conf_2022_1-76-78.pdf)

Полух М., Крижановська З. (Аналіз дитячо-материнської прив'язаності. *Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук*, збірник матеріалів V міжнар. наук.-практ. конференції. Луцьк, 2021. С. 604 – 605.

Пілецька О., Крижановська З. Психоаналітичні погляди на романтичні взаємини в контексті теорії прив'язаності. *Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології*, матеріали XI міжнар. наук.-практ. конференції. Луцьк, 2022. С. 91 – 93.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20385>

Чудак Б., Крижановська З. Психоаналітичний підхід щодо вивчення впливу типу прив'язаності до партнера на якість романтичних взаємин. *Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології*, матеріали XI міжнар. наук.-практ. конференції. Луцьк, 2022. С. 93 – 95.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20391>

Філюк Б., Крижановська З. Експериментальне вивчення якості прив'язаності в романтичних взаєминах. *Актуальні проблеми практичної психології у Волинському регіоні*: матеріали XVI науково-практичного семінару. Луцьк, 2022. С. 161 – 164.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20993>

Radchuk, N., Kryzhanovska, Z. Support of student youth's mental health. Actual problems of practical psychology in the Volyn region: materials of the XVI scientific and practical seminar. Lutsk, 2022. P. 129 – 133.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20994>

Філюк Б., Крижановська З. Експериментальне вивчення якості прив'язаності в романтичних взаєминах. *Актуальні проблеми практичної психології у Волинському регіоні*: матеріали XVI науково-практичного семінару. Луцьк, 2022. С. 161 – 164.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20993>

Radchuk, N., Kryzhanovska, Z. Support of student youth's mental health. Actual problems of practical psychology in the Volyn region: materials of the XVI scientific and

practical seminar. Lutsk, 2022. P. 129 – 133.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20994>

Радчук Н., Крижановська З. Чинники загрози психічному здоров'ю студентської молоді. *Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук*: збірник матеріалів VI Міжнар. наук.-практ. конф. / відп. ред. Зінченко М.О., Голуб Г.С. –Луцьк, 2022. С. 496 – 498.

[https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21241/1/16\\_Radchuk\\_Naum\\_tezy.pdf](https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21241/1/16_Radchuk_Naum_tezy.pdf)

Типи прив'язаності та їх корекція: метод рекомендації до проведення лабор. Занять до вибіркової. Навч. дисц. / уклад. Зореслава Крижановська. – Луцьк : [б. в.], 2022. – 26 с.

[https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20380/3/metod\\_rec.pdf](https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20380/3/metod_rec.pdf)

Конфліктологічне консультування : навч. посіб. / укладач Зореслава Юріївна Крижановська. – Луцьк : ВЕЖА-ДРУК, 2017. – 112 с.

<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/13944/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81.pdf>

Лазуренко О. О. Психологічний аналіз основних напрямків дослідження емоційної сфери [Електронний ресурс] / О. О. Лазуренко // Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка Національної АПН України. Проблеми загальної та педагогічної психології. – Київ, 2012. - Т. 24, ч. 5. - С. 83-93. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/pzpp\\_2012\\_24\\_5\\_12](http://nbuv.gov.ua/UJRN/pzpp_2012_24_5_12) (дата звернення: 28.09.2020). – Назва з екрана.

Скрипник Н. І. Зв'язок мови й мислення як основа концептуального аналізу [Електронний ресурс] / Н. І. Скрипник // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 10, Проблеми граматики і лексикології української мови. – Київ, 2011. - Вип. 7. - С. 416-418. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu\\_10\\_2011\\_7\\_94](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_10_2011_7_94) (дата звернення: 28.09.2020). – Назва з екрана.

Чик А. Пам'ять в контексті інтелектуального потенціалу людини [Електронний ресурс] / А. Чик // Українознавчий альманах / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2014. - Вип. 17. - С. 50-53. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukralm\\_2014\\_17\\_15](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ukralm_2014_17_15) (дата звернення: 28.09.2020). – Назва з екрана.

Швалб Ю. М. Функції уяви у просторі життя особистості [Електронний ресурс] / Ю. М. Швалб // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Психологічні науки. - 2013. - Т. 2, вип. 10. - С. 330-334. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdups\\_2013\\_2\\_10\\_66](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdups_2013_2_10_66) (дата звернення: 28.09.2020). – Назва з екрана